

แผนบริการวิชาการแก่สังคม
เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

**มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)**

คำนำ

การให้บริการวิชาการ เป็นการเน้นการบูรณาการพันธกิจ โดยใช้การวิจัยและการบริการวิชาการเป็นฐาน เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงาน บริการวิชาการที่เกิดประโยชน์แก่ชุมชนได้อย่างแท้จริง จึงต้องมีการสำรวจความต้องการของชุมชน และจัดทำแผน บริการวิชาการ ประจำปี และเพื่อให้กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผล ให้การ บริหารกิจกรรม/โครงการบรรลุเป้าหมาย คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนบริการวิชาการเล่มนี้ จะช่วย ให้การดำเนินงานตามภารกิจการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

โครงการสำนักบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1
2. แผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	5
ส่วนที่ 2 ข้อมูลงานด้านบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	14
1. หลักการและเหตุผลของงานบริการวิชาแก่สังคม	14
2. การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา	14
3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	15
4. ลักษณะของการให้บริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	16
5. ลักษณะของโครงการ/กิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	16
6. การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัย SWOT	17
7. ระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการสู่การบริการชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	19
8. ข้อมูลความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานด้านบริการวิชาการฯ	21
ส่วนที่ 3 แผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570	22
1. วิสัยทัศน์	22
2. พันธกิจ	22
3. พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน	23
4. แผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)	24
ส่วนที่ 4 การแปลงแผนสู่การปฏิบัติและการติดตาม ประเมินผล	27
1. การจัดทำแผนบริการวิชาการประจำปี	27
2. การดำเนินงานตามแผน	28
3. การติดตามผลและการประเมินผลโครงการ	28

ภาคผนวก

กิจกรรมการประชุมการจัดทำแผนบริการวิชาการ (ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570)

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีต้นกำเนิดจาก “โรงเรียนฝึกหัดครูมูลสิกกรรม ประจำมณฑลนครราชสีมา” ซึ่งกระทรวงธรรมการได้จัดตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2466 ที่ข้างวัดโพธิ์ ตำบลโพธิ์กลาง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูมูลสามัญ (ป.) และประโยคครูประกาศนียบัตรจังหวัด (ว.) ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อ ย้ายที่ตั้งปรับหลักสูตรการศึกษา และมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ จนเป็นมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน

พ.ศ.2478 โรงเรียนฝึกหัดครูมูลสิกกรรม ประจำมณฑลนครราชสีมา เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดนครราชสีมา” เปิดสอนเฉพาะหลักสูตรประโยคครูประกาศนียบัตรจังหวัด (ว.)

พ.ศ.2481 ย้ายไปอยู่แทนที่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมสิกกรรม อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา และในปี พ.ศ. 2485 เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนฝึกหัดครูมูลโนนสูง” เปิดสอน 3 หลักสูตร ได้แก่ ประโยคครูประกาศนียบัตรจังหวัด (ว.) ประโยคครูประชาบาล (ป.บ.) และประโยคครูมูล (ม.)

พ.ศ.2490 ย้ายเข้ามาอยู่ ณ ที่ตั้งปัจจุบันในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนฝึกหัดครูนครราชสีมา” ในปี พ.ศ.2495 ได้ยุบเลิกหลักสูตรเดิม 3 หลักสูตร และเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) จนถึงปี พ.ศ.2497 จึงเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) แทนหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.)

พ.ศ.2502 ได้รับการยกฐานะเป็น “วิทยาลัยครูนครราชสีมา” และเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) ต่อจากระดับ ป.กศ.

พ.ศ. 2518 ได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 จึงขยายการผลิตครูถึงระดับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)

พ.ศ. 2537 เปลี่ยนแปลงฐานะเป็น “สถาบันราชภัฏนครราชสีมา” สามารถเปิดสอนระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี

พ.ศ. 2541 เริ่มเปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา และปีต่อๆ มา ตั้งแต่ พ.ศ.2542-2545 ได้เปิดสอนสาขาอื่นเพิ่มอีก 6 สาขา ได้แก่ สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ สาขาการส่งเสริมสุขภาพ สาขาหลักสูตรและการสอน สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา และสาขาการพัฒนาสุขภาพชุมชน

พ.ศ. 2547 วันที่ 15 มิถุนายน 2547 ได้รับการยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา” ระยะเวลาต่อมาได้มีการเปิดสอนระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกเพิ่มอีกหลายวิชา และรับนักศึกษาเพิ่มมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

ในปี พ.ศ. 2564 มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการประเมินตนเองเพื่อเลือกสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา จากผลการประเมินทั้งด้านศักยภาพและผลลัพธ์การดำเนินงานมหาวิทยาลัยจึงเลือกสังกัดกลุ่มพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ หรือชุมชนอื่น (Area based and community) ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในการเป็น “ที่พึ่งของท้องถิ่น” และได้มีการจัดทำแผนพัฒนาความเป็นเลิศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) โดยกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ไว้ 5 ประการ คือ (1) มีการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 และฐานวิถีชีวิตใหม่ (New normal) (2) มีความเป็นเลิศด้านการผลิต พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีขีดสมรรถนะ (3) เป็นที่พึ่งของท้องถิ่นโดยมีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สนับสนุน SDGs และส่งผลกระทบสูงทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นและประเทศ (4) มีชื่อเสียงภาพลักษณ์ที่ดี และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนด้วยเศรษฐกิจ BCG การสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากร ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น และ (5) เป็นมหาวิทยาลัยที่มีสมรรถนะสูง มีธรรมาภิบาล ปรับตัวได้ทันการเปลี่ยนแปลง

ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาจะมีอายุครบ 100 ปี ในปี พ.ศ. 2566 นี้มหาวิทยาลัยจะมีการจัดงาน “ศตวรรษแห่งความภาคภูมิใจ 100 ปีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เราเป็นมากกว่ามหาวิทยาลัย (Beyond the University)” เพื่อรำลึกถึงความเป็นมา ความสำเร็จที่ภาคภูมิใจในการเป็นสถาบันทรงคุณค่าเคียงคู่กับท้องถิ่น โดยจะมีการจัดกิจกรรมสำคัญหลายอย่าง อาทิ การระดมทุนเพื่อพัฒนานักศึกษา การจัดงานมหกรรมแสดงผลงานทางวิชาการ และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อผู้รับบริการและมีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะบัณฑิต และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ปรัชญา

“แหล่งวิชาการ สร้างสรรค์คนดี มีคุณธรรม นำสังคม”

วิสัยทัศน์

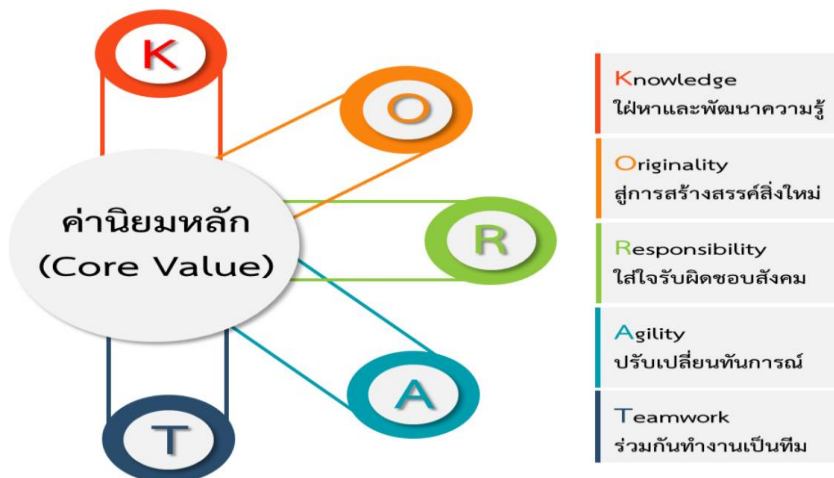
“เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการผลิตครูและการพัฒนาท้องถิ่นภายในปี 2575”

ความหมาย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพแก่คนทุกวัย เน้นบูรณาการพันธกิจ เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น (Area based and community) สู่ความยั่งยืนด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

พันธกิจ

- 1) ผลิตบัณฑิต และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีทักษะ การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และฐานวิถีชีวิตใหม่ (New normal)
- 2) วิจัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ส่งผลกระทบ (Impact) ต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และประเทศ
- 3) บริการวิชาการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ความยั่งยืนโดยน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การปฏิบัติ
- 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 5) บริหารจัดการทรัพยากรของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาล รองรับบริบทการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ค่านิยมหลัก (Core Value)

เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

“ที่พึ่งของท้องถิ่น”

อัตลักษณ์ของบัณฑิต

สำนึกดี มีความรู้ พร้อมสู้งาน

สำนึกดี หมายถึง มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกและตระหนักในความสำคัญของ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีสำนึกในความเป็นไทย และมีความรัก และความผูกพันต่อท้องถิ่น

มีความรู้ หมายถึง มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะทาง ปัญญา การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

พร้อมสู้งาน หมายถึง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ อุทิศเวลาให้กับงาน มีภาวะผู้นำใน การแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มและให้ความร่วมมือในการ แก้ปัญหา และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาท้องถิ่น

2. แผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

13 หมายเหตุ
เพื่อพลิกโฉมประเทศ

แบ่งตาม 4 มิติการพัฒนา

หมายเหตุตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับแผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีดังนี้

หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

ขอบเขต - เด็กจากครอบครัวยากจนได้รับการช่วยเหลือให้สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพโดยเฉพาะการศึกษา ในระดับที่สูงกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อเพิ่มโอกาสเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคมอันจะนำไปสู่ การลดความเหลื่อมล้ำในประชากรรุ่นถัดไป

หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

ขอบเขต - ระบบการศึกษาไทยตั้งแต่ระดับปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกันภายในประเทศและเทียบเท่าระดับสากล โดยมุ่งพัฒนาคนใหม่มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน อาทิ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านดิจิทัลและทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงทักษะทางสังคม/พฤติกรรม (Soft Skills) อาทิ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัว การยอมรับความแตกต่าง และการสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่นพร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับบทบาทในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนการมุ่งสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย (นอกเหนือจากวัยเรียน)

- ระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Reskill / Upskill / New skill) มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการอย่างตรงจุดทุกคนสามารถเข้าถึงได้โดยเฉพาะการฝึกอบรม เพื่อโยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายภายใต้การสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสำหรับผู้มีความเสี่ยงจากการถูกทดแทนจากระบบอัตโนมัติ กลุ่มวัยแรงงานตอนปลาย และผู้สูงอายุ

2.2 นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570 ขึ้น ให้ความสำคัญสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติดำเนินการพัฒนา นโยบายสำหรับทุกกลุ่มทั้งเชิงพื้นที่และระดับประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่มีข้อมูลสนับสนุน (Evidence – based Policy) โดยกำหนดเป้าหมายหลักและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Objectives) รวมถึงประเด็นสำคัญ (Key Issues) ในการพัฒนาอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ยึดหลักเน้น ความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์เป็นสำคัญ (Demand – driven) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ดังนี้

วิสัยทัศน์ อววน.

“เตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ 21 พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาส อย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคงและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็ง ทำงานนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไทยสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว”

กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. เพื่อการพัฒนา พ.ศ. 2563 - 2570

1. การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้

- P.1 ระบบนิเวศเพื่อการพัฒนาและใช้กำลังคนคุณภาพ (National Brain Power Ecosystem)
- P.2 การพัฒนากำลังคนระดับสูงรองรับ EEC และระบบเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ
- P.3 การเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทักษะเพื่ออนาคต
- P.4 AI for All
- P.5 การวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) และการวิจัยพื้นฐาน (Basic Research)
- P.6 โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อการวิจัยและนวัตกรรม

4. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ

- P.13 นวัตกรรมสำหรับเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนนวัตกรรม
- P.14 ชีตความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำ
- P.15 เมืองน่าอยู่ (Smart/ Livable City)
- 30 เมืองน่าอยู่ กั้นภัย ไร้บ้าน ไร้งานทำ

2. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม

- P.7 โจทย์ท้าทายด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการเกษตร
- Circular Economy เช่น Zero-waste / PM 2.5 / Smart Farming/นวัตกรรมการ
- P.8 สังคมสูงวัย
- P.9 สิ่งคนคุณภาพและความมั่นคง

3. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

- P.10 การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจ (RDI for New Economies)
- BCG Economy / AI & Data Economy / Creative Economy / Sharing Economy / RDI for S-Curve Industries
- P.11 การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม (Innovation Ecosystem)/เขตเศรษฐกิจนวัตกรรม/อุทยานวิทยาศาสตร์/EECI/เมืองนวัตกรรมอาหาร
- P.12 โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพและบริการ (National Quality Infrastructure & Services: NOIS)

2.3 แผนยุทธศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ.2566-2570)

จังหวัดนครราชสีมาซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้มีการจัดทำและทบทวน แผนยุทธศาสตร์จังหวัดที่เชื่อมโยงกับแผนต่างๆตั้งแต่ระดับชาติ ภาค และกลุ่มจังหวัด โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนมาโดยตลอด ปัจจุบันแผนยุทธศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา เป็นฉบับปี พ.ศ. 2566-2570 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์ “ศูนย์กลางโครงข่ายคมนาคมและการท่องเที่ยวของภูมิภาค นวัตกรรมเกษตร และอุตสาหกรรม สังคมคุณภาพสูง”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัดนครราชสีมา

- 1) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 4
- 2) ประชาชนมีรายได้ต่อหัวต่อปี (GPP per capita) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4
- 3) รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
- 4) ร้อยละของประชากร ที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง (%)
- 5) ค่าดัชนีความสุขของประชากรในจังหวัดเพิ่มขึ้น
- 6) ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา

- 1) สร้างเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงต่อโครงข่ายคมนาคมแห่งอนาคต และเพิ่มขีดความสามารถการค้า การลงทุนและเศรษฐกิจ
- 2) ยกระดับการท่องเที่ยว ที่หลากหลายเชื่อมต่อภาคและภูมิภาค
- 3) พัฒนานวัตกรรมการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- 4) เสริมสร้างความมั่นคงในการพัฒนาคนและชุมชนอย่างมีคุณภาพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 5) ยกระดับบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดสมดุลและยั่งยืน
- 6) ยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐรองรับการพัฒนาเมืองและสังคมคุณภาพสูง (SMART City/ MICE City/ Art City / Safe City)

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 โครงการตามแนวทางพระราชดำริ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเมือง
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2.4 ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

มหาวิทยาลัยราชภัฏน้อมนำพระราโชบายด้านการศึกษาในการเป็น สถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยจัดทำยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ขึ้น ต่อมาได้มี การทบทวนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2561 โดยการมีส่วนร่วมของ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง และยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เกิดขึ้นภายใต้เจตนารมณ์ที่ต้องการ ให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่บนพื้นฐานศักยภาพและบริบทของมหาวิทยาลัยสู่ผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ที่ว่า

**“มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์ มีคุณภาพ มีสมรรถนะ
และเป็นสถาบันหลักที่บูรณาการองค์ความรู้สู่นวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นคง
ให้กับประเทศ”**

โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานด้วยกระบวนการ ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เพื่อการรู้จักท้องถิ่นในพื้นที่ของตน สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ สร้างระบบฐานข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ ของท้องถิ่น วางแผนพัฒนาภายใต้บริบทของพื้นที่และยุทธศาสตร์จังหวัด โดยความร่วมมือทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย และการติดตามประเมิน โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน มีองค์ความรู้ ของมหาวิทยาลัยเป็นสื่อประสาน และชุมชนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาและอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน โดยมี ทัศนคติที่ดีและถูกต้อง นักศึกษาและคณาจารย์มีความผูกพันกับท้องถิ่น

แผนยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น โดยการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูได้แก่ การผลิตครูระบบปิด ครูท้องถิ่น ครูทั่วไป พัฒนาคูของครูพัฒนา ครูในสถานศึกษา และสถานศึกษาเป็นพี่เลี้ยง
3. ยุทธศาสตร์การยกระดับการศึกษา โดยการ Reprofile ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาคุณภาพอาจารย์ สร้างความเป็นเลิศ และเป็นสากล พัฒนาคุณภาพบัณฑิตด้าน EQ ด้านภาษาอังกฤษ
4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ได้แก่ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การสร้างเครือข่าย การสร้างธรรมาภิบาลการบริหารงานบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ

2.5 แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏมียุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดยการผลิตบัณฑิตที่มีทักษะทางสังคมและทักษะเชิงสมรรถนะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และมีบทบาทสำคัญในการสร้างนวัตกรรมบนฐานทรัพยากรและทุนทางภูมิสังคมของพื้นที่ แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Action Plan) มหาวิทยาลัยราชภัฏ 12 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) ที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นโมเดลต้นแบบการพัฒนาท้องถิ่น ระดับโลก

2. นักศึกษาและบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความภาคภูมิใจในคุณค่าของตน มีทัศนคติที่ดีและถูกต้องต่อชาติบ้านเมือง มีบทบาทหน้าที่และอาชีพการงานที่ได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้างอย่างดี และมีอัตลักษณ์การพัฒนาด้านตนเองอย่างต่อเนื่องและมีจิตสาธารณะ

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นคลังสมอง คลังปัญญา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการศึกษา ทั้งยังมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำระดับชาติ รวมถึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษาและเศรษฐกิจร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning university) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชนทุกระดับ ทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัยในพื้นที่บริการ

5. มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง รวมพลังเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สืบสานพระราชปณิธาน ตามนามพระราชทานที่หมายถึง "คนของพระราชฯ" โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องสนับสนุนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างทันสถานการณ์

แผนที่นำทางการปฏิบัติการรายยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ในยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น มุ่งเน้นในการเปิดมิติใหม่ของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและชุมชน เมืองตามลักษณะภูมิสังคมและความต้องการเชิงพื้นที่และตลาด (demand-driven) ด้วยความเชี่ยวชาญ และอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้งด้านการวิจัย บริการวิชาการ การจัดการเรียนรู้ ประสพการณ์ ความเข้าใจท้องถิ่น และ การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยบูรณาการดำเนินการเป็น Platform การทำงาน แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Action Plan) มหาวิทยาลัยราชภัฏ 13 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) ร่วมกับองค์กรและหน่วยงานในพื้นที่ (co-creation) โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ เพื่อสร้างมูลค่าทุนชุมชนและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ตลอดจนการสร้างนวัตกรรมชุมชนเพื่อสร้างความสามารถ ในการบริหารจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่นและชุมชนเมือง โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การพัฒนา Community-Based Innovation Parks ในพื้นที่เป้าหมาย 2) การสร้างนวัตกรรมชุมชน เพื่อสร้างความสามารถในการบริหารจัดการตนเองของชุมชนและขจัดความยากจน และ 3) สร้างความร่วมมือ ไตรภาคีเพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนในพื้นที่

2.6 แผนพัฒนาความเป็นเลิศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

สาระสำคัญของแผนพัฒนาความเป็นเลิศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ระยะ 5 ปี(พ.ศ. 2566- 2570) มหาวิทยาลัยกำหนดสาขาความเชี่ยวชาญที่มุ่งเน้นการพัฒนา จำนวน 4 สาขา คือ การผลิตและพัฒนาครูสมรรถนะสูง (Professional Teacher) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนฐานอัตลักษณ์ของทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ (Creative Geotourism and Cultural Tourism) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย (Agriculture and Food) และการพัฒนาสุขภาพชุมชนและผู้สูงอายุ (Health and Aging)

2.7 แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

เป้าประสงค์(Objective)

- 1 ปลุกฝังแนวคิดแก่บุคลากร คณาจารย์ และนักศึกษา ในการอุทิศตนเพื่อชุมชนท้องถิ่น และสังคม
- 2 สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากบริบททางสังคม ศิลปวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ ให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย
- 3 สร้างพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวมและยั่งยืน

กลยุทธ์/แนวทาง

1. พัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อสร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น
2. ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างระบบบริการวิชาการให้มีความต่อเนื่องและดียิ่งขึ้น
3. ขับเคลื่อนการนำจุดแข็งในท้องถิ่นด้านสังคม เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และเทคโนโลยี มาบูรณาการเพื่อก่อให้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ตามแนว BCG Model
4. สร้างพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว อาหาร สุขภาพ และการดูแลผู้สูงอายุ
5. แสวงหาภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการสร้างพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวมอย่างยั่งยืน

2.8 เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (ระดับสถาบัน)

มหาวิทยาลัยให้บริการวิชาการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบท ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน และสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายใน และ ภายนอกในการทำงาน รวมทั้งบูรณาการกับพันธกิจอื่นๆ ด้วยความโปร่งใส ชัดเจน และตรวจสอบได้ เพื่อให้

ชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นผลกระทบเชิงบวก สร้างคุณค่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ครอบครัว ท้องถิ่น ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้อย่างเข้มแข็งยั่งยืน

ตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ระบบและกลไกการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

การพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นการบริการวิชาการเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา รวมถึงด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์มาตรฐาน

1. ทุกคณะมีส่วนร่วมกับมหาวิทยาลัยและชุมชนในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบท ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน หรือสังคมตามจุดเน้น จุดเด่นของมหาวิทยาลัย ตามศาสตร์พระราชาหรือตามแนวพระราชดำริ
2. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยร่วมมือกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย
3. ชุมชนหรือองค์กรมีผู้นำหรือสมาชิกที่มีการเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
4. ชุมชนหรือองค์กรสร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเองโดยคงอัตลักษณ์ของคนในชุมชนและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องหรือยั่งยืน
5. มีผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคม หรือชุมชน/องค์กรอย่างเข้มแข็ง
6. เกิดชุมชนต้นแบบด้านการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ที่มีคณะและมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบร่วมในการพัฒนาอย่างน้อย 1 ชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ชุมชนเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแผนเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

มหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการพัฒนา และมีการกำหนดชุมชนเป้าหมายการพัฒนาไว้ในแผน การจัดทำแผนเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จึงต้องศึกษาความต้องการของชุมชนเป้าหมายและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้บรรลุตามแผน

เกณฑ์การประเมิน

โดยการแปลงค่าร้อยละจำนวนชุมชนเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแผนเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 20

2.9 เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (ระดับคณะ)

ตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ระบบและกลไกการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน หรือสังคม

เกณฑ์มาตรฐาน

1. คณะมีส่วนร่วมกับมหาวิทยาลัยและชุมชนในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้อง กับบริบท ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน หรือสังคมตามจุดเน้น จุดเด่นของมหาวิทยาลัย ตามศาสตร์ พระราชา หรือตามแนวพระราชดำริ
2. คณะมีการจัดทำแผนบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน หรือสังคมตามจุดเน้น จุดเด่นของมหาวิทยาลัยตามศาสตร์พระราชา หรือตามแนวพระราชดำริและแผนการนำไปใช้ประโยชน์ ที่มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในระดับแผนและโครงการบริการวิชาการ และเสนอคณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณา
3. คณะมีการดำเนินการตามแผนการบริการทางวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน หรือสังคมที่กำหนดไว้ตามข้อ 2 โดยร่วมมือกับหน่วยงานภายในหรือนอกมหาวิทยาลัย อย่างน้อย 1 โครงการ
4. คณะมีการประเมินความสำเร็จตามตัวบ่งชี้ของแผนและโครงการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น ชุมชน หรือสังคมตามข้อ 2 และนำเสนอคณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณา
5. คณะนำผลการประเมินตามข้อ 4 ไปปรับปรุงแผนบริการวิชาการในปีต่อไป

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 จำนวนชุมชนเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแผนเสริมสร้าง

ความสัมพันธ์กับชุมชน

เกณฑ์การประเมิน โดยการแปลงค่าร้อยละจำนวนชุมชนเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแผนเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 20

ส่วนที่ 2

ข้อมูลงานด้านบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

1. หลักการและเหตุผลของงานบริการวิชาการแก่สังคม

การบริการวิชาการเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นจัดเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีภารกิจด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชน การถ่ายทอดองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนา และแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรทำการวิจัยเชิงพื้นที่สนองความต้องการท้องถิ่นอย่างบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และบริการชุมชน อีกทั้งเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และทัศนคติที่ดี แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน และสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา นักวิชาการ นักพัฒนา และภาคีเครือข่ายในการนำความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในการจัดการความขัดแย้งของสังคม รวมไปถึงการให้บริการวิชาการ ด้านการจัดการการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง มีกระบวนการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ และการเผยแพร่ผลงานไปสู่สังคมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อตอบสนองอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในการเป็นที่พึ่งของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

การบริหารจัดการงานบริการวิชาการให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านบริการวิชาการที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยมีแผนยุทธศาสตร์บริการวิชาการที่เป็นกรอบในการดำเนินงาน คือ แผนยุทธศาสตร์บริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พ.ศ. 2566-2570 ให้เป็นแผนระยะยาว ที่สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย เป็นกรอบแนวทางที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สามารถเป็นกลไกเชิงการแข่งขัน เน้นการพึ่งตนเอง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดกิจกรรม แผนงานโครงการ และจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนงานด้านบริการวิชาการ รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวชี้วัดและเป้าหมายของมหาวิทยาลัยให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายต่อไป

2. การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็นการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์การดำเนินงานตามจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไป เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดนิยามคุณลักษณะ ตัวชี้วัด และนิยามเชิงปฏิบัติการ ครอบคลุมผลการดำเนินงานและศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม เพื่อประโยชน์

ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่ สถาบันอุดมศึกษา โดยพิจารณาแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 พัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก (Global and Frontier Research)

กลุ่มที่ 2 กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation)

กลุ่มที่ 3 กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น (Area Based and Community Engagement)

กลุ่มที่ 4 กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพหรือสาขาเฉพาะ (Development of Professionals and Specialists)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาได้ทำการวิเคราะห์และประเมินศักยภาพตนเอง พบว่า มีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวทางและจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของการกำหนดกลุ่มอุดมศึกษาใน **กลุ่มที่ 3 กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น (Area Based and Community Engagement)** หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่การพัฒนา ชุมชนท้องถิ่นและชุมชนที่มี วัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกันการเป็นแหล่งเรียนรู้ถ่ายทอด ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และการให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมาย

- 1) เน้นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและ การสร้างศักยภาพให้สถานศึกษา องค์กรในชุมชนและประชาชน มีความเข้มแข็งในการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในชุมชน
- 2) ผลิตบัณฑิตและเป็นแหล่งพัฒนา ศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ให้มีจิตสำนึก ความรู้ความสามารถ เพื่อเป็นหลักในการขับเคลื่อนพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่
- 3) ดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรม เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน
- 4) สืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุค สมัยเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่า
- 5) ส่งเสริมการสืบทอดและพัฒนาความรู้จากผู้มีภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

1. เพื่อส่งเสริมภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ในการนำองค์ความรู้สู่บุคคล ชุมชนและสังคม
2. เพื่อส่งเสริมการนำองค์ความรู้จากการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยสู่การให้บริการวิชาการแก่ชุมชน สังคม และนำประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการกลับมาพัฒนา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ
3. เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานด้านบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัย
4. เป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านบริการวิชาการแก่บุคคล ชุมชนและสังคม

4. ลักษณะของการให้บริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

การบริการวิชาการแก่สังคม หมายถึง กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอกมหาวิทยาลัย หรือเป็นการบริการที่จัดในมหาวิทยาลัย โดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นที่พึ่ง ของชุมชนหรือสังคมด้านวิชาการ องค์ความรู้เทคโนโลยี และนวัตกรรม หรือทำหน้าที่ใดที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน ในด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ เป็นการบริการที่อาจมีค่าตอบแทนและบริการแบบให้เปล่า โดยการบริการ วิชาการแบบบูรณาการ ให้มีการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้พัฒนา และสอดคล้องกับการจัดการเรียนการ สอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หรือเป็นโครงการที่มีผลต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นหรือองค์กรภายนอกร่วมกับมหาวิทยาลัย จัดขึ้นร่วมกัน เมื่อดำเนินการแล้วมีผล ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแก่ชุมชน หรือองค์กรภายนอก เป็นสำคัญ โดยมีเป้าหมายทำให้ชุมชน หรือองค์กรภายนอกนั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามศักยภาพของตนเองต่อไป

5. ลักษณะของโครงการ/กิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

1. โครงการ/กิจกรรมที่ขอบประมาณการบริการวิชาการ ต้องเป็นโครงการ/กิจกรรมที่มีลักษณะตามนิยามที่ สมศ. กพร. และสกอ. กำหนด และสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

2. กลุ่มเป้าหมายของการให้บริการวิชาการ ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ของมหาวิทยาลัย ได้แก่

- 2.1 นักศึกษาปัจจุบัน
- 2.2 บุคลากรภายในมหาวิทยาลัย
- 2.3 ศิษย์เก่า
- 2.4 ตลาดแรงงาน
- 2.5 สังคมและชุมชน
- 2.6 องค์กรภาครัฐและเอกชน

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีนโยบายด้านการบริการวิชาการแบบบูรณาการ ให้การบริการ วิชาการมีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยซึ่งในแผนบริการวิชาการเชิงบูรณาการ ประกอบด้วย โครงการบูรณาการ 3 ประเภท คือ

- 3.1 โครงการที่นำความรู้จากการบริการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย
- 3.2 โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น
- 3.3 โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการสร้างรายได้

4. สถานที่จัดโครงการ/กิจกรรม อาจจัดภายในมหาวิทยาลัยหรือภายนอกพื้นที่

5. การจัดทำโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการแก่สังคม ต้องศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายก่อน เพื่อให้โครงการต่าง ๆ ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

6. การจัดทำโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยโครงการบริการวิชาการเชิงพาณิชย์หรือเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดรายได้ และโครงการบริการวิชาการเชิงสาธารณะประโยชน์ โดยโครงการทั้ง 3 ลักษณะโดยเป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยหรือเป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรภายนอกทั้งท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ

งานบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ประกอบด้วย

1. งานบริการทางวิชาการแบบให้เปล่าดำเนินการกับชุมชนเป้าหมายและชุมชนในพื้นที่ให้บริการเป็นหลัก ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชรและ จังหวัดตาก ตามโครงการยุทธศาสตร์และโครงการอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย รวมถึงโครงการที่ได้รับการร้องขอจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม องค์กรและหน่วยงานภายนอกอื่นๆ ให้ดำเนินงานเพื่อบริการวิชาการแก่สังคมหรือกิจกรรมอื่นใดที่ส่งผลต่อการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน องค์กร หรือ บุคคล ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้หรือได้รับความรู้ ทักษะ ความชำนาญเพิ่มมากขึ้น

2. งานบริการวิชาการแบบจัดหารายได้ ดำเนินการกับกลุ่มที่มีงบประมาณของตนเองในการดำเนินการหรือกลุ่มที่มีงบประมาณจำกัด ซึ่งมหาวิทยาลัยให้บริการในลักษณะมีค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่าย หรืออาจเป็นการให้บริการในลักษณะร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วน ประกอบด้วย การจัดอบรม หลักสูตรระยะสั้น การจัดประชุมสัมมนา การบริการ ตรวจสอบ วิเคราะห์ ประเมินผล ตรวจสอบ สํารวจ การทำรายงาน การวิจัย การแปล การออกแบบ รวมไปถึงการ เป็นวิทยากร อาจารย์พิเศษ กรรมการ ที่ปรึกษาของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

6. การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัย SWOT (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัย โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก คือ การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน มุ่งเน้นการประเมินจุดแข็ง (Strength: S) จุดอ่อน (Weakness: W) ส่วนที่ 2 คือ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก มุ่งเน้นการประเมิน โอกาส (Opportunity: O) และภาวะคุกคาม (Threat: T) เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการกำหนด ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย กลยุทธ์และมาตรการผลักดัน เพื่อการพัฒนางานบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)

จุดแข็ง (Strength : S)	จุดอ่อน (weakness: W)
1. บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญ ในศาสตร์ที่หลากหลาย สามารถบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	1. ขาดการบูรณาการองค์ความรู้ในการเชื่อมโยงโครงการบริการวิชาการกับงานสอน งานวิจัย และไม่สามารถต่อยอดองค์ความรู้ให้สามารถขยายผลในเชิงพาณิชย์ได้
2. บุคลากรมีความกระตือรือร้น มีจิตสำนึกในการให้บริการ มีศักยภาพและประสบการณ์ในการประสานงาน ได้รับการยอมรับจากบุคคลากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย	2. ระเบียบ ข้อบังคับด้านการเงินและงบประมาณ มีขั้นตอนที่ซับซ้อน ไม่เอื้อต่อการทำงาน ส่งผลให้ การดำเนินงานไม่คล่องตัวเกิดความล่าช้า
3. มหาวิทยาลัยมีโครงการ/กิจกรรมที่หลากหลาย ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น	3. การดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นขาดความต่อเนื่อง
4. มีภาพลักษณ์และชื่อเสียงด้านการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การเข้าถึงชุมชนที่ได้อย่างทั่วถึง	4. หลัก สูตรระยะสั้น /โครงการ/กิจกรรม การบริการวิชาการที่ก่อให้เกิดรายได้ยังมีจำนวนน้อย
5. มหาวิทยาลัยมีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่ชัดเจน และเน้นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก	5. ระบบการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานค่อนข้างไม่ชัดเจน และไม่สามารถประเมินผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้
6. มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้มีห้องปฏิบัติการ อาคารสถานที่ เพื่อการให้บริการและการพัฒนาท้องถิ่น	6. การสื่อสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้านบริการวิชาการยังมีค่อนข้างน้อย
7. มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน	7. ขาดหน่วยงานกลางในการสนับสนุนงานด้านบริการวิชาการที่รับผิดชอบโดยตรง
	8. บุคลากรขาดแรงจูงใจในการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

การประเมินโอกาส (Opportunity : O)	ภาวะคุกคาม (Threat : T)
1. มีภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นโอกาสให้มหาวิทยาลัยได้เข้าไปทำความร่วมมือในการยกระดับ คุณภาพ การศึกษาและคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น	1. มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และมหาวิทยาลัยอื่น เข้ามาให้บริการวิชาการในพื้นที่จำนวนมากทำให้เป็นคู่แข่งที่สำคัญ
2. ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เป็นโอกาสให้มหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งการเข้า ถึง แหล่งงบประมาณ	2. การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐส่งผลให้การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม ขาดความต่อเนื่อง
3. ชุมชน/พื้นที่ มีความต้องการและให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น ในมิติต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และสิ่งแวดล้อม เป็นโอกาสให้มหาวิทยาลัยเข้าไปร่วม ดำเนินงานในพื้นที่ในมิติต่าง ๆ	3. ภาวะโรคระบาด ภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ด้านการให้บริการวิชาการ
4. พื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีความหลากหลายทางชีวภาพ ทุนชุมชนและทุนกายภาพเป็นโอกาสให้มหาวิทยาลัย ในการเข้าไปร่วมมือเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่	

7. ระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการสู่การบริการชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ระบบบริการจัดการแบบบูรณาการสู่การบริการชุมชนของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีองค์ประกอบที่สำคัญตามรูปแบบ System Model ดังนี้

1. Input ได้แก่ บุคลากรและทรัพยากรสนับสนุน โดยการพัฒนาบุคลากรมีการมุ่งเน้นใน “การปรับมโนทัศน์บุคลากรในการบริการวิชาการ (Embedded Human Resources)” ให้ก้าวสู่การเรียนรู้แบบใหม่ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการทำงานร่วมกับข้ามศาสตร์ของบุคลากร และทรัพยากรสนับสนุน มีการจัดการพัฒนาหน่วยงานกลางในการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก/ประสานงานให้กับบุคลากรในด้านต่างๆ ให้เกิดคล่องตัวในการดำเนินงานมากขึ้น

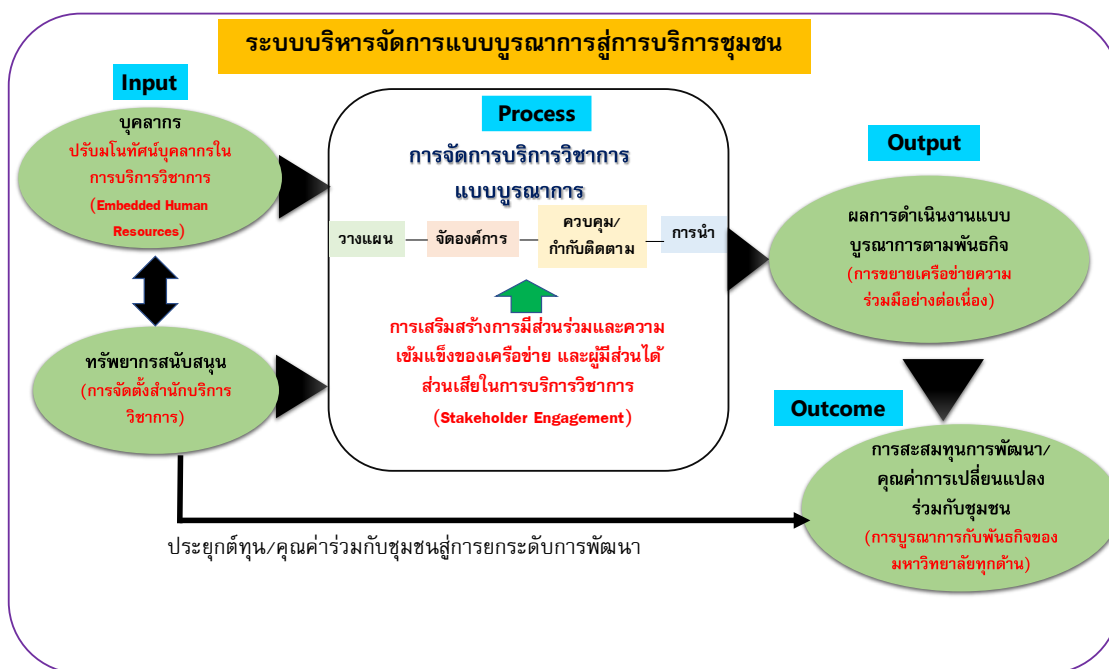
2. Process ได้แก่ การจัดการบริการวิชาการแบบบูรณาตามโมเดลการจัดการ POCD ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการ การควบคุม/กำกับติดตามและการนำ และกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินงาน คือ “การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของเครือข่าย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริการวิชาการ

(Stakeholder Engagement)” ซึ่งมีการเปิดโอกาสให้ผู้แทนจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง Team ในการดำเนินงานพัฒนาตำบลร่วมกับบุคลากรมากขึ้น

3. Output ได้แก่ ผลการดำเนินงานแบบบูรณาการตามพันธกิจ จากการดำเนินงานพบว่า ทำให้เกิดนวัตกรรมชุมชนและนวัตกรรมชุมชนและ สิ่งที่เป็นผลผลิตที่สำคัญ ทำให้มหาวิทยาลัยมีการขยายเครือข่ายความร่วมมืออย่างต่อเนื่องในทุกมิติและทุกระดับหน่วยงานตั้งแต่ระดับจังหวัดไปจนถึงระดับชุมชน เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนระดับตำบลและคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น

4. Outcome ได้แก่ การสะสมทุนการพัฒนา/คุณค่าการเปลี่ยนแปลงร่วมกับชุมชน โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม คือ การทำให้เกิดการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมไปถึงทำให้เกิดการบูรณาการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน คือ การบูรณาการกับการวิจัยและการเรียนการสอน รวมไปถึงการทำนุศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้อย่างเป็นรูปธรรม

สรุปได้ว่า ระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการสู่การบริการชุมชน Integrated Community Service Management System) เป็นระบบที่มีการพัฒนาขึ้นจากการวิจัยเชิงปริมาณ (แบบสำรวจการรับรู้ของบุคลากร) ร่วมกันการบูรณาการดำเนินงานในพื้นที่ในการบริหารจัดการที่มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ภาครัฐ ชุมชนและเอกชนเข้าด้วยกัน ภายใต้การดำเนินงานด้วยองค์ประกอบ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากร และทรัพยากรสนับสนุน(งบประมาณ) ให้มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดตามความต้องการของชุมชน ตลอดจนการพัฒนาวัฒนธรรมและนวัตกรรมของชุมชนให้สามารถส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

8. ข้อมูลความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานด้านบริการวิชาการฯ

จากการจัดกิจกรรมการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานอำเภอ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา และผู้นำชุมชน จำนวนทั้งหมด 40 ท่าน โดยได้มีการสรุปประเด็นความต้องการด้านบริการวิชาการแบ่งออกเป็น 5 มิติ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ดังแผนภาพ

ส่วนที่ 3

แผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้มีการดำเนินงานด้านงานบริการวิชาการ ที่สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย มาอย่างต่อเนื่อง จากการวางแผนการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของพื้นที่ได้ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง และความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่น และมีการน้อมนำพระราชปณิธาน และพระบรมราโชบายทั้งในเรื่องของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์ราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มาปรับใช้มุ่งเน้นการรู้จักพื้นที่ การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกภาคส่วน สร้างระบบฐานข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา/ ความต้องการของท้องถิ่น วางแผนพัฒนาภายใต้บริบทพื้นที่และยุทธศาสตร์จังหวัด โดยความร่วมมือทั้งภายใน และภายนอก รวมถึงการติดตามประเมินผลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการศึกษา ที่นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมุ่งเน้นการแสวงหารายได้เพื่อการพึ่งตนเอง และนำรายได้มาพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อรองรับการให้บริการวิชาการภายใต้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์เป้าประสงค์ ด้านบริการวิชาการ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

เป็นหน่วยงานบูรณาการการบริการวิชาการชั้นนำที่พึ่งตนเองได้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นและเครือข่ายอย่างยั่งยืน

2. พันธกิจ

- 1) บริการวิชาการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ ทั้งในรูปแบบให้เปล่าและสร้างรายได้ให้กับมหาวิทยาลัย
- 2) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยในการให้บริการวิชาการแก่สังคมและท้องถิ่น
- 3) บริการให้คำปรึกษาและพัฒนาหลักสูตรระดับสมรรถนะของประชาชนในท้องถิ่น
- 4) บริหารจัดการระบบข้อมูลงานบริการวิชาการ เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีบทบาทในการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของแผน

1. เพื่อสนับสนุน กำกับติดตาม ทุกหน่วยงานบริการวิชาการให้เป็นไปตามแผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมากำหนด
2. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้มีการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3. พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน ทั้งหมด 20 พื้นที่ เพื่อให้ครอบคลุมการทำงานที่สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

4. แผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การบริการวิชาการเพื่อยกระดับเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

เป้าประสงค์	กลยุทธ์/แนวทาง
1. เกิดการปลูกฝังแนวคิดแก่บุคลากร คณาจารย์ และนักศึกษาในการอุทิศตนเพื่อชุมชนท้องถิ่นและสังคม	1. การปรับโมทัศน์บุคลากร และนักศึกษาในการบริการวิชาการ (Embedded Human Resources) ให้ก้าวสู่การเรียนรู้แบบใหม่ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง 2. ส่งเสริมการทำงานร่วมกันข้ามศาสตร์ของบุคลากรในมหาวิทยาลัย
2. ชุมชนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาและอยู่ได้ด้วยตนเอง โดยการน้อมนำพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	2. ขับเคลื่อนการนำจุดแข็งในท้องถิ่นด้านสังคม เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และเทคโนโลยี มาบูรณาการเพื่อก่อให้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ตามแนว BCG Model
3. สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ จากบริบททางสังคม ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย และการยกระดับพื้นที่เป้าหมายเป็นต้นแบบการพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวมและยั่งยืน	3. สร้างพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว อาหาร สุขภาพ การดูแลผู้สูงอายุ ด้านการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
4. ระบบและกลไกที่สนับสนุนการบริการวิชาการระดับหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ ทั้งแบบหารายได้และแบบให้เปล่า	1. การพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน 2. การพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ก่อให้เกิดรายได้ของมหาวิทยาลัยฯ เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด OKRs แผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย					โครงการขับเคลื่อน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570		
KR 1	จำนวนหลักสูตรระยะสั้น/กิจกรรมโครงการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ที่ก่อให้เกิดรายได้ของมหาวิทยาลัย	หลักสูตร/ กิจกรรม/ โครงการ	5	10	15	20	25	โครงการบริหารจัดการในการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการหารายได้	- โครงการจัดตั้งสำนักบริการวิชาการ - คณะ/สำนัก/สถาบัน
KR 2	จำนวนรายได้จากการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น/กิจกรรมโครงการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน	บาท	500,000	600,000	700,000	800,000	900,000		-คณะ/สำนัก/สถาบัน
KR3	จำนวนหลักสูตรระยะสั้น/กิจกรรมโครงการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้พึ่งตนเองได้	หลักสูตร/ กิจกรรม/ โครงการ	5	10	15	20	25		
KR 4	จำนวนโครงการบริการวิชาการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป)	โครงการ	5	7	9	11	13		
KR 5	จำนวนชุมชนท้องถิ่นเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาต่อเนื่อง (ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป)	ชุมชน/ หมู่บ้าน	5	5	5	5	5		
KR 6	จำนวนผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดคุณค่าด้านเศรษฐกิจ ต่อชุมชนท้องถิ่น สังคมตามแนว BCG Model	ผลิตภัณฑ์/ นวัตกรรม	5	7	9	11	13	โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สำหรับชุมชนท้องถิ่น	-คณะ/สำนัก/สถาบัน

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย					โครงการขับเคลื่อน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570		
KR 5	พื้นที่หรือชุมชนต้นแบบ (Social Lab) ที่ได้รับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม	พื้นที่	1	2	3	4	5	โครงการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ การศึกษา ศิลปะวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม	- โครงการจัดตั้งสำนักบริการวิชาการ - คณะ/สำนัก/สถาบัน
KR 7	พื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) การพัฒนาแบบองค์รวมที่มี เครือข่ายร่วมพัฒนา 1 พื้นที่ต่อปี	พื้นที่	1	1	1	1	1	โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบแบบองค์รวม	- โครงการจัดตั้งสำนักบริการวิชาการ - คณะ/สำนัก/สถาบัน
KR 8	จำนวนศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่ได้รับ การพัฒนาสู่ Soft Power	ศิลปวัฒนธรรม/ ภูมิปัญญา	1	2	3	4	5	โครงการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การเป็น Soft Powe	- สำนักศิลปและวัฒนธรรม

ส่วนที่ 4

การแปลงแผนสู่การปฏิบัติและการติดตาม ประเมินผล

แผนบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 - 2570 ฉบับนี้จะใช้เป็นแนวทางด้านการบริการวิชาการให้เป็นไปตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีกลไกการแปลงแผนสู่การปฏิบัติเพื่อให้ทุกหน่วยงานนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน กำหนดโครงการ/กิจกรรม ให้มีความสอดคล้องกับจุดเน้นเรื่องการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1.การจัดทำแผนบริการวิชาการประจำปี

แผนบริการวิชาการประจำปีจะเป็นแผนที่ถูกกำหนดขึ้นโดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับแผนงาน และโครงการต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายผลงานที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และตัวชี้วัดของแผนบริการวิชาการที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปแล้วการกำหนดแผนบริการวิชาการประจำปีที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผลงานที่จะเกิดขึ้น อย่างน้อย 2 ระดับ ได้แก่ ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) โดยมหาวิทยาลัยมีแนวทางในการจัดทำ แผนบริการวิชาการประจำปีทั้งระดับมหาวิทยาลัยและระดับหน่วยงาน ดังนี้

1. คณะกรรมการบริการวิชาการ เป็นผู้กำหนดนโยบายด้านการบริการวิชาการ และคณะกรรมการดำเนินงานด้านบริการวิชาการ จัดทำแผนกลยุทธ์การดำเนินงานบริการวิชาการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของ มหาวิทยาลัย รวมทั้งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการให้บริการวิชาการให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด และค่า เป้าหมายของแผนบริการวิชาการ

2. มหาวิทยาลัยมอบนโยบายให้ทุกหน่วยงาน มีส่วนร่วมในยุทธศาสตร์พร้อมทั้งให้หน่วยงานดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์เดียวกันโดยอนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ ภายใต้โครงการ/ กิจกรรมบริการวิชาการที่สนับสนุนให้กลยุทธ์ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยดำเนินการสู่ความสำเร็จ ได้แก่

1) แผนบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยได้กำหนดตัวชี้วัดของการดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อการ ติดตามผล เมื่อคณะ ศูนย์สำนักและหน่วยงานเสนอโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการแล้ว คณะกรรมการบริการ วิชาการ จะประชุมเพื่อพิจารณาโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการ โดยกองนโยบายและแผนจะบรรจุโครงการ/ กิจกรรมบริการวิชาการเหล่านี้ลงในแผนปฏิบัติการบริการวิชาการประจำปีในแต่ละยุทธศาสตร์

2) เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการแล้ว ให้แต่ละหน่วยงานผลักดันและ เร่งรัดให้ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2.การดำเนินงานตามแผน

การดำเนินงานตามแผนเป็นกระบวนการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรมที่กำหนด

3.การติดตามผลและการประเมินผลโครงการ

หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณบริการวิชาการต้องจัดทำรายงานผลโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการ ตลอดจนประเมินผลสำเร็จของแผนโครงการ /กิจกรรมบริการวิชาการที่ได้ดำเนินงาน รายงานให้กองนโยบายและแผนงาน และศูนย์ศึกษาและพัฒนาโคราช จัดทำรายงานสรุปผลตามแผนปฏิบัติการบริการวิชาการ ประจำปีเสนอคณะกรรมการบริการวิชาการ เพื่อเสนอมหาวิทยาลัยต่อไป

ภาคผนวก

กิจกรรมการประชุมการจัดทำแผนบริการวิชาการ (ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570)

